

El mirall trencat de la policrisi

Com hem arribat aquí? No és només una crisi, sinó una policrisi: un escenari extremadament complex on conviuen alhora la sacsejada sanitària que encara cueja, el polvorí geopolític a Ucraïna o Gaza, la inflació persistent, la crisi energètica i el canvi climàtic. Com assenyalen els experts de CaixaBank Research, la particularitat d'aquesta policrisi és l'acumulació de pertorbacions de naturalesa molt diferent, amb un potencial desestabilitzador conjunt que és, malauradament, superior a la suma de les parts. La realitat és que processem aquest soroll a través dels nostres marcs mentals. Aquestes «ulleres» invisibles determinen com veiem l'altre. Si el nostre marc mental és el de la «por a exposar-se» o el de les «relacions de lluita» basades en el «jo guanyo, tu perds», aquest entorn exigent ens semblarà una amenaça personal constant. Això activa en nosaltres una desconexió emocional que funciona com a mecanisme de supervivència, però que acaba sent una presó. Ens movem en un món que ha perdut el gris que reivindicava filòsof i ex catedràtic alemany Sloterdijk. La polarització ens obliga a triar entre blanc i negre, eliminant els matisos i alimentant marcs tòxics com el victimisme. Ens han venut la igualtat com una xifra, com si donar a tothom el mateix fos suficient en un món on les línies de sortida estan a quilòmetres de distància. Aquí és on l'enunciat «Desigualtat vs. Equitat» pren tot el seu sentit. La igualtat pot ser cega, però l'equitat és sàvia: ens mira als ulls i ens dona el que necessitem segons la nostra ferida. Davant la permacrisi, l'única manera de trencar la «gota malaia» del desgast moral és canviar el nostre marc intern. Malgrat les incerteses, és destacable la nostra capacitat d'absorció de les pertorbacions. El segle XXI no s'ha de definir per la catàstrofe, sinó per l'acte de desmuntar els marcs mentals de por per construir-ne de nous basats en la resiliència col·lectiva. Al capdavant, el futur no l'escriu només un algoritme, sinó la nostra capacitat de reconèixer la fragilitat de l'altre com si fos la nostra. Com deia una veu que va ressonar amb força des de la nostra terra cap al món, algú que entenia la moral com una entrega absoluta: «Al final del camí em diran: 'Has viscut? Has estimat?'. I jo, sense dir res, obriré el cor ple de noms» (Pere Casaldàliga).

Font del document: <https://www.diaridegirona.cat/opinio/2026/06/16/mirall-trencat-policrisi-131474317.html>